

sproću našeg naroda — osim toga samo još taljanski, a Srijemu, Virovitici i Požegi dali su još kao iz milosti 6 godina života, poslje kog roka bi se sladkog svog jezika odrekavši, pod jaram magjarstva podvrći morali. Tako bi se i Slavonija i Rieka sa primorjem od Hrvatske via facti odciepila i s Ugarskom stopila, tako bi nas sve komad po komada nesito magjarstvo progutalo, i u toj su namjeri već u napred tvrditi počeli, da oni nikake Hrvatske kraljevine kao god ni Slavonske nepripoznaju.

To je postupanje Magjarah do mjeseca Ožujka t. g. U to kućnu čas reforme i novoga vjeka. Veličanstvenost novoporođivše se ideje slobode narodah, izpred kojih svi sebični interesi treba da izčezavaju, dala nam je na novo nadu, da će se Magjari na pravi put povratiti i ostale narode kao sebi jednake priznati. Ali smo se i opet ljuto prevarili. Oni su sad poslije reforme, staroj svojoj magjarizirajućoj politici vjerni, istim zakonima potvrdili, da Slavoniju i Rieku sa hrvatskim primorjem od Hrvatske hoće da odciepe, i tako njinu do sad postojeću narodnu slobodu i narodnost, da utamane; oni su ukinuvši 53. §., 5. članka 1848. godine kraljevsku odluku od 14. Rujna 1845., na porugu slobode i tako na najveću sramotu svih svojih gibanjah našem svemkolikom plemstvu posebni glas na našem saboru dati naumili, sad, gdje je već svuda, da i u istoj Ugarskoj razlika stališa prestala; da oni su hotjevi razprostrti vlast jednostranog bez privoljenja našeg ustrojenog izključivo magjarskog ministarstva i na našu zemlju i razdielivši naše kraljevine u pojedine vlasti, koje bi posebice, a ne ukupno kao kraljevine u dolnjoj komori ugarskog sabora predstavljane i tako sa Ugarskom posve sjedinjene bile, narodnu našu samostalnost sasvim ukinuti i naše kraljevine iz reda postojećih zemaljah izbrisati naumili, čega radi nam ni zakone od zadnjeg ugarskog sabora, po dosadašnjem zakonitom običaju, kao kraljevinama ni saobćili nisu, nego su ih samo na pojedine vlasti razaslali. Oni našem saboru svaku vrijednost i silu odriču, tvrdeći da on neima druge vlasti do samo poslanike za ugarski sabor birati i zakone ugarske proglašavati; oni su izdali i po odboru jednom poslali na nas jedan proglas, u kom nam javno očituju, da se naša narodnost njinoj podvrći mora; oni su sveto ime našega vladaoca u ručnim sa obmanom izmamljenim biljetima, na koje su oni, kao tobožnji ustavni građani, uvijek vikali, i s kojim sad javnu sprdnju sbijaju, protiv našeg svetlog i čestitog bana, i našeg naroda glasećim zloupotrebili; njino je ministarstvo na porugu našeg naroda namjenilo mu poglavice najmrže i najpoznatije njegove neprijatelje; oni su, poslavši Hrabovskog u naše kraljevine kao komisara, uvriedili dostojanstvo našeg naroda i bana, koji kao postavljeni od naroda i kralja poglavica naš nikom više do narodu i kralju hrvatsko-slavonsko-dalmatinskomu odgovarati neima; po nalogu njinog ministarstva izdao je isti komisar na naš narod proglas, kojim se naš narod javno pred celim svijetom vara, da su njegovi najsvetiji interesi, njegov jezik i narodnost zakonom osigurani, i da mu za to zakletva kraljeva jamči; oni u istom proglasu obećavaju, da će sinovi naroda našeg svake službe dobiti moći, kao da bi se mogao zvati sin naroda svoga, koji bi narodnost svoju za službu prodati mogao, i na to se sve posvetjeno kraljevo ime zlo upotrebljuje, koji sve svoje podajnike jednako ljubavi ljubi i koji nepoznaje druge želje i težnje do jednaku sreću svojih narodah.